

Aktuální stav zahradní terapie v České republice

Mgr. Markéta Jindřichovská

Prezentace mapuje aktuální stav zahradní terapie v České republice, možnosti a přístupy ve vztahu k jedincům se specifickými potřebami.

Podklady pro prezentaci o zahradně terapeutických aktivitách byly získány během dvou studijních cest po jednotlivých zařízeních v České republice.

Všechna z uvedených zařízení mají a užívají zahradu k terapii.

Jejich postupy, metody a terapeutické cíle se liší, stejně tak jako jsou odlišné cílové skupiny klientů.

Zahradní terapie je v našich podmínkách zcela novým pojmenováním, v některých zařízeních, která jsme navštívili, je s klienty efektivně realizována již delší dobu.

Cílem zahradní terapie v těchto zařízeních je:

- podpora zdraví obecně
- rozvoj individuálního potenciálu klienta
- zprostředkování nových prožitků
- hledání nových zdrojů k osobnímu růstu
- vyjádření pocitů prostřednictvím zahradnických aktivit.

Zahradní terapie v různých oblastech péče

Informace o zahradní terapii zahrnují následující oblasti péče:

- zahradní terapie v péči o pacienty s psychickým onemocněním
- zahradní terapie v oblasti klientů se zrakovou disabilitou
- zahradní terapie ve věznicích
- děti s autismem a kombinovanými vadami
- zahradní terapie v zařízeních pro lidi s mentální disabilitou
- zahradní terapie v péči o seniory s onemocněním demence.

Psychiatrická nemocnice Jihlava

V areálu parku nemocnice proběhla rozsáhlá revitalizace. V roce 2010–2012 zde byl realizován projekt „Regenerace parku psychiatrické léčebny Jihlava“.

Vznikly zde nové mlatové cesty – v místech, kde se nacházely původní pěšiny vyšlapané lidmi, a tam, kde byly dříve původní cesty spojující jednotlivé pavilony. V parku byly vysázeny nové stromy a keře a založeny nové trávníky.

V rámci zahradní terapie jsou pacientům k dispozici skleníky a užitková zahrada, kde se mohou věnovat aktivnímu zahradničení pod vedením terapeutky.

CESTA KE ZDRAVÍ VEDE ZAHRADOU
DER WEG ZUR GESUNDHEIT FÜHRT DURCH DEN GARTEN

lipka

PALATA – Domov pro zrakově postižené

Zahrada, která je součástí PALATY – Domova pro zrakově postižené, slouží vzhledem k vyššímu věku obyvatel především receptivní zahradní terapii.

Jednotlivé úseky jsou označeny hmatovými písmeny běžné abecedy.

Budovu obklopuje velká zahrada, jejíž součástí jsou vonné stimulační stezky, přírodní biotop, chodníky pro nácvik chůze s bílou holí a prostorovou orientaci.

CESTA KE ZDRAVÍ VEDE ZAHRADOU
DER WEG ZUR GESUNDHEIT FÜHRT DURCH DEN GARTEN

lipka

Také zde mají svůj domek králíci, kozy a beránek.

V zahradě rostou ovocné stromy a keře, jejichž plody jsou následně zpracovávány a konzumovány obyvateli Domova.

CESTA KE ZDRAVÍ VEDE ZAHRADOU
 DER WEG ZUR GESUNDHEIT FÜHRT DURCH DEN GARTEN

lipka

Věznice Rýnovice

Ve věznici Rýnovice je využívána zahrada jako součást terapeutického programu již patnáct let. Odsouzení tráví čas aktivním zahradničením každý den dvě hodiny.

Součástí zahrady jsou skleníky a záhony pro pěstování zeleniny a bylinek a nabízí se i prostor pro pěstování květin a nízkých keřů. Odsouzení mají své terapeuty, ale o osázení záhonů rozhodují společně.

CESTA KE ZDRAVÍ VEDE ZAHRADOU
 DER WEG ZUR GESUNDHEIT FÜHRT DURCH DEN GARTEN

EVROPSKÁ UNIE
 Evropský fond pro
 regionální rozvoj

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
 AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
 Gemeinsam mehr erreichen. Společně budujeme sílu.

CHALOUPKY

FAKULTNÍ
 NEMOCNICE
 BRNO

DOMOV
 SENIORŮ
 v obci Prácheň Prácheňské

NATUR-GARTEN

HOCHSCHULE FÜR
 Agrar- und Ernährungswissenschaften
 Prácheň

CESTA KE ZDRAVÍ VEDE ZAHRADOU
 DER WEG ZUR GESUNDHEIT FÜHRT DURCH DEN GARTEN

lipka

Interpretace možností zahradní terapie – odsouzení

„Nejvíc se mi líbí to, že můžu být venku.“

„Ta úroda je bonus, ale být na vzduchu je super.“

„Ty přejeté dýně, to nás teda našťvalo, myslím, že to určitě udělal někdo schválně, určitě...“

„Moc mě nebaví to pletí, to je asi tak nejhorší, no...“

„Já jsem vedoucí této zahrady, ta zahrada je vlastně něco jako moje...(smích).“

Věznice Jiřice

Věznice má ve dvoře oplocenou zeleň charakteru parku, jejíž součástí je zahrada pro aktivní zahradničení.

Zahrada, která je využívána skupinou odsouzených zařazených do oddělení pro odsouzené s poruchami chování a osobnosti, vznikla před třemi lety především z iniciativy odsouzených.

Zahradní terapie je součástí terapeutického plánu, odsouzení dochází do zahrady v rámci programu „zacházení“.

Jedná se však o aktivitu volitelnou, což znamená, že odsouzený si sám zvolí, zda se zahradní terapie bude účastnit, či nikoliv.

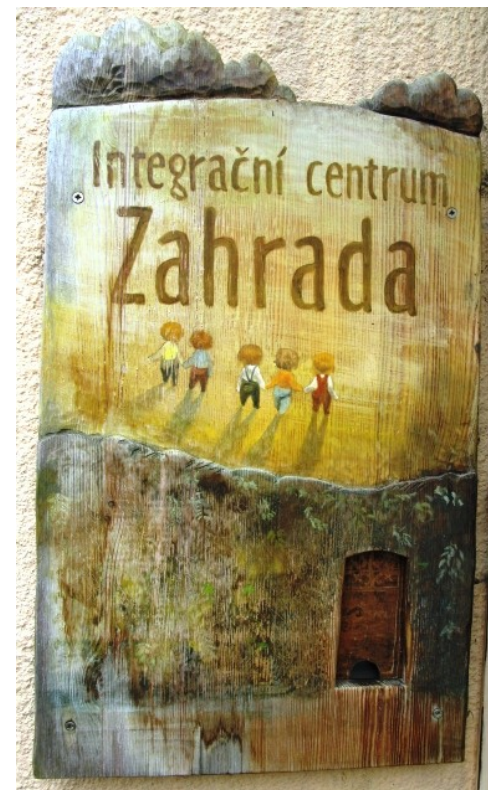

Trnkova zahrada

- prostor pro umění, hodování i sportování
- prostor pro setkávání lidí, psů a koz
- prostor pro lidi na vozíku a bez, postižených i zdravých, veselých i melancholických...

Diakonie v Čáslavi a Kolíně

Součástí diakonie v Čáslavi, která poskytuje služby klientům s mentálním postižením a kombinovanými vadami, je krásná velká zahrada mezi hradebními baštami ze středověkého opevnění města.

Zahrádka pod věží v Kolíně

Denní centrum **Barevný svět, o.p.s.** Jaroměřice nad Rokytnou

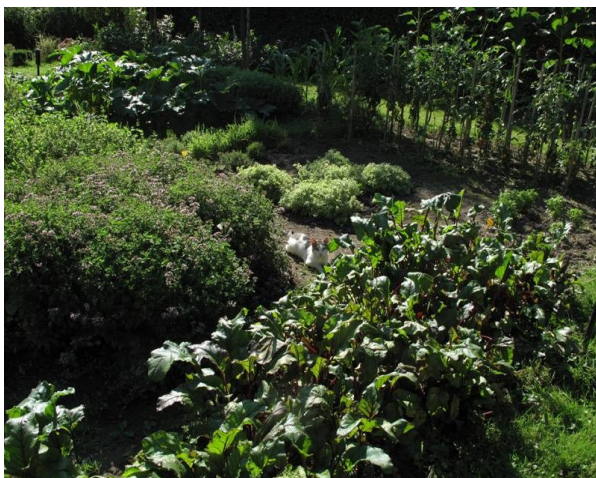
Denní centrum Barevný svět poskytuje pomoc a podporu lidem s mentálním, kombinovaným postižením a psychickým onemocněním.

Součástí poskytovaných služeb je tréninková kavárna „Splněný sen“, bylinková zahrada, šicí a reklamní dílna – vše v bezprostřední blízkosti Jaroměřického zámku. V těchto aktivitách se klienti pravidelně střídají podle svého terapeutického plánu.

CESTA KE ZDRAVÍ VEDE ZAHRADOU
DER WEG ZUR GESUNDHEIT FÜHRT DURCH DEN GARTEN

lipka

Domov pod hradem Žampach

Domov pod hradem Žampach poskytuje služby klientům s mentálním postižením a případně s přidruženou tělesnou nebo smyslovou vadou.

Domov se nachází ve zrekonstruovaném zámečku a přilehlých budovách v krásném prostředí Arboreta, které je volně přístupné veřejnosti.

CESTA KE ZDRAVÍ VEDE ZAHRADOU
DER WEG ZUR GESUNDHEIT FÜHRT DURCH DEN GARTEN

lipka

Domov Jabloňová

Domov Jabloňová poskytuje péči dvaceti seniorům s onemocněním demence.

V přízemí této budovy se nachází denní stacionář Zahrada, který může denně poskytnout péči až dvanácti seniorům s Alzheimerovou chorobou i jinými typy demence.

CESTA KE ZDRAVÍ VEDE ZAHRADOU
 DER WEG ZUR GESUNDHEIT FÜHRT DURCH DEN GARTEN

lipka

CESTA KE ZDRAVÍ VEDE ZAHRADOU
 DER WEG ZUR GESUNDHEIT FÜHRT DURCH DEN GARTEN

lipka

Každá z navštívených terapeutických zahrad je jiná, využití zahrady jako terapeutického média je také rozdílné, ale společné pro všechna zařízení je velké nadšení a empatie lidí, kteří se zahradní terapií zabývají.

Poznávací cesty mapující stav terapeutických zahrad a komunikace se zahradními terapeuty by mohly v budoucnu přispět k propojení, lepší komunikaci a sdílení zkušeností v oblasti zahradní terapie v České republice.

CESTA KE ZDRAVÍ VEDE ZAHRADOU
DER WEG ZUR GESUNDHEIT FÜHRT DURCH DEN GARTEN

lipka

Děkuji za pozornost!